

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor
 Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS
 Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
 Per year \$4.00
 Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 129 (1492). ЧЕТВЕР, 30 ЖОВТНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, OCTOBER 30, 1930. No. 129 (1492). VOL. XII.

ПРОТИ БЕЗРОБІТНИХ У ПОРТ АРТУРІ ВИСЛАНО МАВІТЕД ПОЛІЦІЮ

Спеціальна поліція з 800 людей, разом з міською і провінційною поліцією, вартує ситі гол і патрулює по місті.

ПОРТ АРТУР, Онг., 27 жовтня. — До цього міста спроваджено Роял Канієдін Мавітед Поліс, яка має допомагати міській і спеціальній поліції в майбутній розправі з безробітними, що домагаються від міської влади роботи або негайної допомоги.

Місцева капіталістична преса повідомляє, що з Ріджайні й Вінніпегу прибуло 25 поліцаїв з кіними, яких розміщено в старім Джеренал госпіталі. Сьогодні їх видно вже було на вулицях Порт Артуру.

Мавітед поліція прибула до міста на розпорядок міністра юстиції в наслідок домагання місцевої влади, що радикальний або комуністичний рух "загрожує ладові й порядку."

Рівночасно спеціальна поліція, з палками в руках, "парадує" вулицями міста для погрози робітникам.

Сьогодні вечером, під час засідання міської ради, міська, провінційна й спеціальна поліція патрулювала вулиці й вартувала коло ситі голу. В цей "роботи" взяло участь 800 спеціальних поліцаїв.

На засіданні відчитано домагання Товариства Безробітних і на тім ціла справа закінчилася. Міська рада не зробила нічого в справі допомоги безробітним.

ЗНОВУ 113 НІМЕЦЬКИХ ВУГЛЕКОПІВ ЗАГИНУЛО В ЕКСПЛЮЗІЇ

Відбуваються комуністичні демонстрації проти власників копалин за занедбання завести охоронні міри.

ЛОНДОН, 26 жовтня. — Деякіх вуглекопів протягом тижня, але вона є також третьою того рода катастрофою в останніх чотирох місяцях.

Під час літньої експлозії в Нойроде, під час експлозії в Альдсдорфі минулого вівторка й під час суботньої катастрофи в Майбаху втратило життя більше як 500 німецьких вуглекопів.

Робітничі населення майнерських округів по цілій Німеччині є дуже заалармовані цими копальничими експлозіями. Майнери домагаються докладного слідства, щоб знайти причини експлозії і не допустити до дальших подібних нещастя. Робітники атакують управи копалин за занедбання завести відповідні охоронні міри.

В деяких округах відбулися комуністичні демонстрації проти власників копалин, які живуть як князі за гроші, здобуті коштом життя майнерів.

СААРБРУКЕН, Німеччина, 27 жовтня. — Щойно поховано 262 жертв недавньої копальничої катастрофи в Альдсдорфі, як Німеччину навістило друге подібне нещастя.

В суботу вночі мала місце друга страшна експлозія в копальні Майбах, під час якої загинуло що найменше 100 вуглекопів. 90 тіл убитих виводито вже на верх і втрачено всяку надію на вирятування 11 робітників, що остали ще під землею.

Причини експлозії, як звичайно, не встановлено.

Ця остання експлозія є не лише другим найбільшим нещастям, що навістило німецьких вуглекопів протягом тижня, але вона є також третьою того рода катастрофою в останніх чотирох місяцях.

РАДЯНСЬКИЙ КІНО-РЕЖИСЕР АЙЗЕНШТАЙН ВЕРТАЄ ДО РАД. СОЮЗУ

ГОЛІВУД, Каліф., 24 жовтня. — Відомий радянський кіно-режисер С. А. Айзенштайн зірвав свій контракт з фільмовою корпорацією "Парамант" і виїздить до Радянського Союзу. Виїзд назначений на 12 листопада.

Причиною розриву було принципове розходження між Айзенштайном і корпорацією в справі екранізації твору Теодора Драйзера "Американська Трагедія".

Разом з Айзенштайном виїздить його співробітник Александров і Тіссе.

Компанія "Парамант" оповістила, що екранізація "Американської Трагедії" відложена на неозначений час.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВИСИЛКИ АМЕРИКАНЦІВ

МОСКВА, 24 жовтня. — На зборах в Баку й Батумі робітники домагалися висилки з Радянського Союзу двох американських робітників, що кулаками розправлялися з іншими робітниками.

На днях у Батумі механік-американець Лінд побив шокера, а в Баку американець Болдінг побив робітника та накинуса на міліціонера, який поспішив на поміч нападеному.

Московська газета "Труд" у зв'язку з цим каже:

"Не можемо допустити, щоб на радянську територію переносували методи американських плянтаторів у відношенні до рабів... Американці повинні пам'ятати, що це не капіталістична колонія, але Радянський Союз, де влада належить робітникам і селянам."

ДЕЛЕГАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ НЕ ВПУЩЕНО НА ЗАСІДАННЯ МІСЬКОЇ РАДИ

КОЛІСНИК ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ РІШЕННЯ НЕ ПРИЙМАТИ ДЕЛЕГАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ ТА ДОМАГАЄТЬСЯ ЙОГО СКАСУВАННЯ

Рішення переведено на спеціальнім засіданні міської ради в минулу п'ятницю, коли тов. Колісника не було в місті. — Лейборити знові підтримують Веба проти безробітних.

Фашістський мейор Веб, який в часі виборчої кампанії минулого року обіцяв, що як буде вибраний, то подбає про те, щоб кожний чоловік у Вінніпегу мав роботу, — сповняє свою обіцянку в той спосіб, що навіть заборонив делегації безробітних приходити на засідання міської ради й домагатися праці або допомоги.

В цім має він повну підтримку міської ради, зложеної з буржуазних і лейборитських алдерменів, за винятком одного дійсного робітничого представника, комуністичного алдермена тов. В. Н. Колісника.

Хоч численні делегації відріжних бізнесменських організацій і приватних компаній на кожнім засіданні міської ради забирали багато часу своїми домаганнями і пропозиціями, часто зовсім глузливими й не маючими нічого спільного зі справами міста, то проте ніхто ніколи не забороняв їм приходити на засідання.

Але як безробітні, примушені голодом, почали приходити на засідання міської ради й домагатися праці або допомоги, то мейор Веб і міська рада сказали їм: "Вступ заборонений!" Дарма, що Веб обіцяв усім робітникам, як буде вибраний, дарма, що консерватисти обіцяли, що в Канаді не буде безробіття, як вони прийдуть до влади.

Останнє засідання міської ради у Вінніпегу, що відбулося в минулий понеділок вечером, відріжнілося від попередніх засідань тим, що в салі не було ніяких делегацій. Хоч на Маркет Сквер відбувався мітинг безробітних і до салі раз-у-раз доносилися ентузіастичні оклики й оплески, проте делегації безробітних у середині не було. Це було важким для кожного присутнього в салі, однак не всі знали, в чім справа.

ПОЛІЦІЯ ВАРТУЄ БУДИНОК МІСЬКОЇ РАДИ

Рівночасно при всіх входах до ситі голу, в коридорі, при вході на галерію й на самій галерії було повно поліції, яку викликано на те, щоб побити голови безробітних, якщо вони хотіли б силою дістатися на засідання. Крім цих поліцаїв, що їх було видно, багато було іх в пивниці ситі голу, готових до нападу на безробітних.

Коли на денний порядок прийшли нові справи, комуністичний алдермен тов. Колісник забирає слово й говорить, що він довідався, що в минулу п'ятницю, коли його не було в місті, відбулося спеціальне засідання міської ради, на яким рішення не впустили делегації безробітних на засідання. Він запитує мейора, чи це відносно до всіх делегацій, чи тільки до безробітних. Ріжні інші делегації, каже він, приходять завжди на засідання зі своїми справами й ніхто ніколи не забороняв їм вступу. Він здивований таким рішенням, рішуче протестує проти нього й домагається, щоб це рішення скасувати.

ДОРВАРД ПРОТИ ДОПУЩЕННЯ ДЕЛЕГАЦІЇ

Встає лейборитський алдермен Дорвард і заявляє, що не робить великої ріжнці, чи зроблено рішення, щоб не впустити делегації безробітних, чи не зроблено. Однак він каже від себе, що делегації безробітних надуживали терпеливість міської ради до великого степеня.

Тоді тов. Колісник знові забирає слово й заявляє, що ситі клерк не дав делегації безробітних карти на вступ до салі засідань, бо йому дано інструкції, що рішення не впустити делегації до салі.

Мейор Веб відповідає, що делегації безробітних приходили сюди й завжди говорили те саме, а це тільки "перешкадає" нарадам. Якби вони мали щось нове сказати, то була б інша справа.

Тов. Колісник каже Вебові, як він знає, що делегація буде говорити те саме, коли він не чув її. Хай перше вислухає її, а тоді буде судити.

МЕЙОР ВЕБ НАКИДАЄТЬСЯ НА БЕЗРОБІТНИХ

Веб далі повторяє, що делегації безробітних говорять одне й те саме й нібито забирають дармо час, про що Колісник знає так само, як і він, себто Веб.

Але тов. Колісник не вдоволяється цією відповіддю й заявляє, що безробітні, як горожани, мають право приходити на засідання й говорити, а члени міської ради повинні вислухати делегації і мати терпеливість.

Тут Вебові розвязався більший язик і він заявив, що делегації безробітних це організований рух, що має на меті ви-

В БОМБЕЮ ПОРАНЕНО 265 ЛЮДЕЙ

БОМБЕЙ, Індія, 27 жовтня. — 265 осіб було поранених, з них около 100 серйозно, коли поліція розбила вчора церемонію віддання почеси прапорів, влаштовану Все-індійським Національним Конгресом. Поліція заборонила церемонію, але індуї не зважали на це й хотіли перевести свій план в життя.

Поліція під командою британських офіцерів через дві години атакувала демонстрантів, біла їх бамбусовими палками й остаточно розігнала велику юрбу.

Під час розбиття демонстрації арештовано 57 осіб, між ними 22 жінки.

НАНКІНСЬКИЙ УРЯД КИНЕ ВСІ СВОЇ СИЛИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

ШАНГАЙ, Китай, 24 жовтня. — Міністер закордонних справ Ванг оповістив, що націоналістичний уряд кинє "всі свої сили, щоб здавити червоних", які в останніх часах стали знову надзвичайно активні.

Він заявив однак, що нанкінський уряд не буде відповідальний за безпеченство чужинців, які помімо остоги задішаються в небезпечних для них околицях.

ДАЛЬШІ ПЕРЕМОГИ КИТАЙСЬКОГО КОМУНІСТИЧНОГО ВІЙСЬКА

Червона армія Китаю займає провінцію Гонан; націоналістичні війська відкривають брами міст для комуністів.

ГАНКОВ, Китай, 28 жовтня. — Сьогодні повідомлено, що комуністи заняли місто Нанчов у північній частині провінції Гуанан.

ГОНГ-КОНГ, 28 жовтня. — Старання британської влади скомуникуватися сьогодні з містом Канчовом при помочі бездротного телеграфу не привели до нічого, і тут приходять до висновку, що південна частина провінції Кіансі є в руках комуністів, які заняли місто Кіан 5 жовтня.

КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ, буржуазні пресові агенції, як звичайно, розписуються широко про те, що нібито комуністичні війська палять і граблять міста, вбивають людей та беруть чужоземних місіонерів як закладників.

Є це звичайна пропаганда капіталістичної преси цілого світа, щоб фанкликати ворожий настрої проти китайських комуністів і підготувати ґрунт для нападу імперіалістичних держав на Радянський Китай.

ГАНКОВ, Китай, 26 жовтня. — Маючи в своїх руках провінцію — Гонан. Чужоземні місіонери втікли з міст південного Гонану, які є в руках комуністів.

Невдоволені націоналістичні жовіри в місті Лошан збунтували й відкрили брами для комуністів. Місто Квангшан перейшло в руки комуністів, коли його гарнізон також відкрив брами перед надходячою Червоною армією.

Повідомляючи про ці успіхи

КОМУНІСТИ ОБСТРІЛЮВАЛИ ШІСТЬ РАЗІВ БРИТИНСЬКУ КАНОНІРКУ.

КАНГ, Китай, 24 жовтня. — Бритійська канонірка "Ганет" прибула сьогодні з Ганкова й повідомила, що під час її 300-мильової плавної рікою Янцє комуністичні батерії на берегах атакували її шість разів. Однак кажуть, що воєнний корабель не потерпів ніякої шкоди.

Офіцери канонірки "Ганет" кажуть, що комуністична активність здохв ріки Янцє в провінції Упе рішучо збільшується.

ЗДАВЛЕНО ПОВСТАННЯ ПРОТИ НОВОЇ ВЛАДИ В РІО ДЕ ЖАНЕЙРО

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 27 жовтня. — В столиці вибухла сьогодні військова "контр-революція" проти тимчасового уряду, який минулого тижня повалив режим Вашингтона Льюїса. На чолі руху проти нового уряду були перший полк кінноти, шестий полк піхоти й військова поліція.

Військовий комітет, що працює тимчасово, підприняв гострі кроки, щоб здавити повстання. На площі Де Ля Републіка відбувся короткий але завзятий бій між повстанцями й військом, льоаяльним до нового уряду. Було багато вбитих і поранених, але їх число не проголошено.

Повідомляють, що подібний рух проти нового режиму розпочався також у Соа Паульо.

МАСОВІ АРЕШТИ ЗА ШПІОНАЖУ В РУМУНІЇ

БУКАРЕШТ, Румунія, 24-го жовтня. — Арештування в зв'язку з викриттям мнимої шпигунської організації в користь СРСР продовжуються в Букарешті й на провінції. Досі арештовано вже більше як 200 осіб, переважно цивільних інженерів.

Між арештованими є шеф державної тайної поліції та військовий полковник, що служив тепер в армії.

В Букарешті арештовано болгарського інженера Валчева й двох болгарських адвокатів під замітом, що вони керували діяльністю шпигунської організації в Добруджі. Вони мають працювати також над поширенням організації на Югославію та Польщу.

68 ОСІБ ЗАГИНУЛО ПІД ЧАС ПОВНІ В СМІРНІ.

СМІРНА, Туреччина, 27-го жовтня. — Що найменше 68 осіб загинуло й 3,000 остало без даху над головою в наслідок повні, що навістила долинну частину міста Смирни. Загалом вода знищила 655 домів. Улівні дощі, що несуть знищення і смерть, продовжуються сьогодні.

СТУДЕНТИ НА СТРАЙКУ.

СЕВІЛЬ, Іспанія, 27 жовтня. — Студенти Севільського університету виїхали сьогодні на страйк і вчинили розрухи в ріжних будинках, повбивавши вікна в салях і поломивши двері.

Трудящі Рад. України протестують проти звірств польської шляхти та вітають визвольну боротьбу трудящих Західної України

ПО ЦІЛІЙ РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ Й БІЛУРУСІ ВІДБУЛИСЯ ХВИЛІ ПРОТЕСТАЦІЙНИХ МІТІНГІВ РОБІТНИКІВ, СЕЛЯН, ІНТЕЛІГЕНЦІЇ, НАУКОВИХ УСТАНОВ І ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ. — ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК ЗАКЛИКАЄ ВЧЕНИХ ЦІЛОГО СВІТА ПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ ПОЛЬСЬКО-ФАШІСТСЬКОГО ТЕРОРУ. — НАУКОВІ РОБІТНИКИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ І ПИСЬМЕННИКИ РАДЯНСЬКОЇ БІЛУРУСІ ПРИЛУЧУЮТЬ СВОЙ ГОЛОС ПРОТЕСТУ

СПАСАЙТЕ ТРУДЯЩИХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ З КІГТІВ ПОЛЬСЬКИХ КАТІВ

Протест вчених московського державного університету.

Бюро і наукові робітники-професори Московського Державного Університету з негодуванням протестують проти нечуваного терору й гидкого насильства польського фашизму і озвірилої поліцейщини над трудящими Західної України.

Збанкрутований економічно польський фашизм шукає виходу в українському погромі — говорять вчені у своїй резолюції далі. — Від розбещеної розправи польських агентів міжнародного капіталу гнуть найкращі представники українського пролетаріату й селянства, підпадають повному розгрому й ті нечисленні огнища та осередки української культури. Однодушна підтримка міжнародного пролетаріату й трудящих СРСР — єдина оборона борців за визволення Західної України від польської окупації.

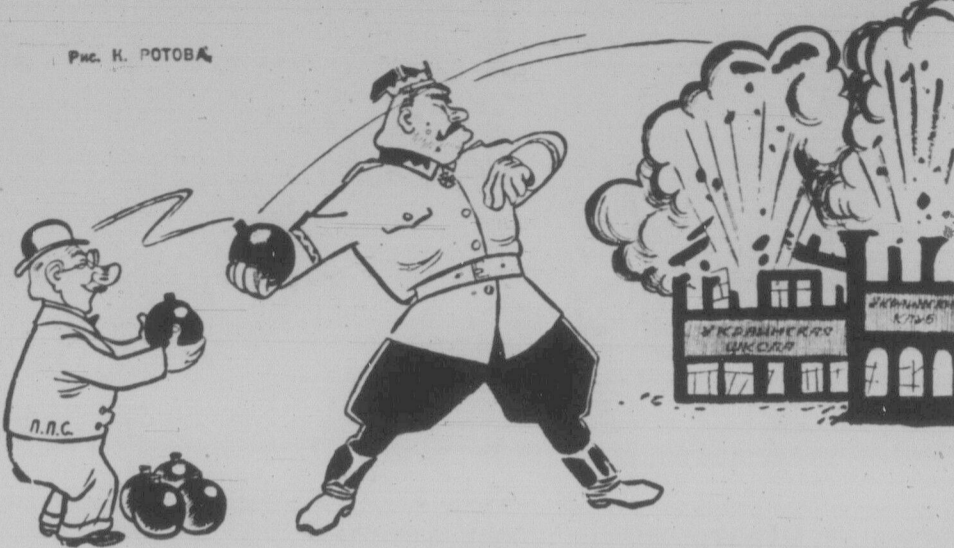
Ми, наукові робітники країни, що вже 13 літ не знає національного гнету і трудящі СРСР — єдина оборона борців визволення Західної України.

Ми, наукові робітники країни, що 13 літ не знає вже національного гнету, звертаємося з закликом до усіх передових і чесних наукових робітників цілого світа: **п'ятуйте кровавий злочин насильників, що перевищили розправи й погроми царизму, спасайте від рук польських катів трудящих Західної України і їх культуру!**

Професори і наукові робітники Московського Державного Університету.

ПОЛЬСЬКИЙ ФАШІЗМ "ПАСИФІКУЄ" УКРАЇНСЬКІ СЕЛА

Рис. К. РОТОВА.

Фашистська мілітаристично-поліцейська зграя розвалює українські школи, клуби, читальні, нищить огнища української культури, а Польська Партія Соціалістична її допомагає. (Вище наводимо образок з московської "Правди".)

способом намагається національно боротьбою відвернути очі трудящих Польщі від класових і національних протиривств, що роз'їдають польську буржуазну державність. Буржуазна Польща, що завдячує свою державну незалежність переможній соціалістичній революції в колишній Росії, тяжко гнобить тепер трудящі маси Польщі і Західної України, відповідаючи на загострення класової боротьби справжнім антиукраїнським погромом, що насамперед спадає на голови трудящих Західної України.

У цей важкий для трудящих мас Західної України час українська буржуазія не тільки не порвала своєї спілки з польським фашизмом, а, навпаки, одверто й активно виступає проти визвольної боротьби трудящих, заперечуючи уряд у своїй лояльності до нього.

Президія Всеукраїнської Академії Наук гостро протестує проти цієї негідної, обурливої поведінки польської і української буржуазії і закликає наукові й культурні установи цілого світа предняти свій голос обурення до цього пролєтаріату. Існування Радянської України, яка здійснює соціальне й національне звизволення

українського народу, доводить трудящим цілого світа й зокрема Західної України, що визволитись вони зможуть тільки одним шляхом, — скинувши шляхетську диктатуру, створивши в себе робітничо-селянський уряд пліч-о-пліч з трудящими масами Польщі й Білорусі.

Хай живе Радянська Польща в спілці з Радянською Західною Україною і всім Радянським Союзом!

9 жовтня на Червонопрапорному заводі в Києві після роботи відбулися летючі мітинги робітників з приводу шаленого фашистського терору на Західній Україні. Такі мітинги були в цехах збиральному, ливарному, деревообробному, ремонтному й господарському. Решті цехів мають бути мітинги сьогодні підчас перерви на обід та після роботи.

Виступаючи на мітингах, робітники Червонопрапорного заводу висловлювали свій гострий протест проти кровавих подій в братній Західній Україні. У резолюції, що ухвалили робітники, вони заявляють:

"Кожне повідомлення про ануляцію з трудящих Західної України викликає в нас о-

бування проти вчинків польської фашистської зграї. З напруженою увагою ми стежимо за подіями на Західній Україні, де польський фашизм намагається революційний рух утопити в крові робітників і селян.

Нечуваний розміром та формами терор польського фашизму на Західній Україні є лише черговий етап на шляху до цілковитої фашизації Польщі, а етап готування війни проти Радянського Союзу, а насамперед проти Радянської України.

Не зважаючи на кампанію наклепів польських і українських фашистів проти Радянського Союзу, польські й українські робітники Західної України добре знають про на-

ше велетнє соціалістичне будівництво.

Висловлюючи рішучий протест проти розгулу фашистського терору на Західній Україні, ми палко вітаємо повелених робітників і селян Західної України, що підняли прапор боротьби. У відповідь на розгул польського фашизму ми напружимо ще більше свої сили, щоб виконати промфінплан, виконати ті завдання, що їх ставить перед нами партія й уряд. Ми беремося дати нові

сотні робітників до лав ударників і до комуністичної партії.

Ми всі занепаємо до лав МОДР'у беремо шефство над львівською в'язницею, підсилюємо свою роботу щодо інтернаціонального виховання і ударно проведемо місячник МОДР'у.

Хай міцніє єдиний фронт трудящих усього світа під керівництвом комуністичної партії!

ТІЛЬКИ ПРОЛЕТАРСЬКА ДИКТАТУРА ВИЗВОЛИТЬ ЛЮДНІСТЬ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ З ПАНСЬКОГО ЯРМА

Загальні збори письменників і журналістів міста Києва висловлюють своє глибоке обурення і протест проти розбишачього погрому, що чинять польсько-фашистські окупанти проти української трудящої людності на Західній Україні.

Готуючи збройний напад на Радянський Союз, а насамперед на Радянську Україну, оскільки всі соціал-запроданці вживають найогидливіших заходів, щоб придушити найменші прояви соціального й національного визвольного руху. Вони прагнуть стерти з землі всі здобутки української культури, щоб завершити ганебну політику цілковитої польонізації загарбаних українських земель.

Українська буржуазія в особі ундо-фашистів та соціал-запроданців з благословення "святих отців" митрополита графа Шептицького і всієї чорної клерикальної кліки, лише чоботи польському панові, допомагаючи йому це лютише розправлятися з революційним селянством Західної України, ще завзятіше використовувати всі парости української культури.

Напружуючи наші сили для зміцнення соціалістичного будівництва, беручи активну участь у велетнєму процесі творення пролетарської культури, що будується дружними

зусиллями трудящих усіх національностей, ми ганьбимо мерзених посякач панів П'ясудського та інших українських підлодоків, які роблять жагучі спроби сплинтати потужний революційний рух, що все зростає.

Послаючи своє палке привітання всім, хто тримає прапор революційної боротьби проти польського фашизму, проти української буржуазії та соціал-фашистів, ми висловлюємо певність, що робітництво й трудяще селянство Західної України остаточно викривить облудну політику української буржуазії й соціал-запроданців та підуть у спілці з польськими трудящими і пролетаріатом усього світу єдиним правдивим шляхом — шляхом комуністичної партії до цілковитої перемоги над буржуазією, до утворення диктатури пролетаріату. Тільки цей шлях забезпечить цілковите соціальне й національне звизволення укрмленої трудящої людності Західної України.

Ніякі переслідування, ніякий кровавий терор не стануть на перешкоді тому рухові, що, розпалюючись дедалі більше, незабаром охопить революційним полум'ям пригноблені західно-українські землі, скине ярмо кровавої п'ясудщини і приведе до утворення єдиної соціалістичної радянської України.

(Продовження в слід. числі.)

БІЛУРУСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ

У своєму протесті білоруські письменники кажуть:

Кроваве страхіття нависло над просторами Західної України. Карними експедиціями, вбивствами, катуваннями, нечуваними шаругами польський озвірлий фашизм хоче здушити революційний національний визвольний рух трудящих Західної України... Польський фашизм побиває тепер рекорд злочинів у відношенні до трудящих мас.

Мовчить тепер папа римський і католицька зграя побожних і невіруючих буржуазних "гуманістів", бо вони творять об'єднаний фронт з польським фашизмом. До того фронту входить і західно-українська буржуазія з Шептицьким на чолі.

Висловлюючи свої симпатії з трудящими Західної України, білоруські письменники закликають усіх чесних культурних письменників Західної Європи підняти свій голос протесту проти фашистських наруг над трудящими українцями.

Радянська преса переповнена такими протестами з різних міст Радянського Союзу, але розмір нашої газети не дає нам спромоги всего висітати.

РІШУЧИЙ ПРОТЕСТ ПРЕЗИДІЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

На пропозицію президента ВУАН акад. О. О. Богомольця, президія ВУАН 8 жовтня ухвалила таку резолюцію протесту проти подій у Польщі:

На зростання революційного соціалістичного визвольного руху серед трудящих мас Західної України польський фа-

шизм відповідає тепер масовим терором проти українського селянства, розгромом культурних українських організацій. Безпорадно заплутавшись в економічних і політичних труднощах, — в наслідок своєї власної політики, польська шляхетська влада таким ганебним

Уже скоро ранок, певне, підійб він до виконання десь біля третьої: "дайте мені прокурора, або я буду кричати на цілу в'язницю, нароблю бешкету."

Це, рід заива, Джегорчик. Від крику заболить лише горло, а почути його, крім мене, ніхто не почує, бо келью збудовано на виході прибудування й крик не залетить далі, як до протилежної стіни, де коридор, що провідить до салі, замкнено грубою брамою. Будівничі добре все обмислили.

Не в інтересі в'язничного дозору дозволити смертникам непокоїти в'язнів, Джегорчик.

— Я не є ніякий смертник. Я маю приобщення помилування від губернатора, і пан прокурор обіцяв прийти до мене з ним біля чи зараз по десятій.

— Закричав Джегорчик.

— Я здивувався б, коли б таке сталося. Ще є одначе час на це. Це могло б статися якраз перед виконанням присуду. Це навіть буває так завжди, ніколи ані ранше, ані пізніше.

Джегорчик на мить заспокоївся. Він спробував навіть щось заспівати. Але спів звучав так фальшиво та понуро, що він замовк. Мовчанка ж знову вплинула на нього перестрашило і він прибіг до віконця, щоб відчуті біля себе людину.

Я не винен, пане надзирний — почав він, мені здавалося, щоб розбити мовчанку, яка гнітила його, як важкий тягар.

Навіть коли б я повірив такій нісенітничі, то нічого не міг би тут зробити. Було заперечувати свою вину перед судом, не перед мною.

— Я невинний! Розумієте? Невинний! — несамовито покрикував тоді Джегорчик.

— Ну, ну, Джегорчик невинний. Невинний, — повторив за ним, бож найкращий спосіб балачки з розгніваною дитиною — признати їй повну рацію.

— Ви не вірите всеж! — скрикнув Джегорчик: — між тим — я дійсно невинний. Це вони сказали мені бути винним.

— Хто — вони?

— Вони. Прокурор і шеф поліційного бюро.

— Джегорчик! У тебе вже жорстоко-сердо постукав я знов у чоло.

— Але це так! — відчайні крикнув на це Джегорчик, й швидко, зацінаючись, переривано та розірвано почав розповідати мені про цілу справу, що в спокійному оформленні виглядає приблизно ось так:

— Я вже шестий місяць був безробітний. Останні три дні я не їв нічого, коли не рахувати маленького хлібця, украде-

ного з торбини провідника токарного потягу, що ним я ївав зайцем; а в місті мені повелось видертися в дитини в парку лише булки. Це було все, що я ївав за ці три дні. Нічого й казати, що коли б я був не обірваний, і не голодний, то й то я не дівав би праці, а що вже казати про обірваного волоцюгу, що з жалібними від голоду очима зразу видавався злодієм, який тільки й чигає на добропридбани панські кишені?...

Першу ніч почував я в полі за містом. Другої — не було сил їти за місто і я ліг у брамі чийогось будинку.

"Розбудила мене поліційна стежа, що робила обхід і ловила злодіїв та безробітних.

У поліційному бюро довідався від мене, що я приїздив із іншого степу, безробітний і неграмадянин Злучених Держав іше. Після того мене повели до самого шефа поліційного бюро.

— Джегорчик, чи хочеш добре заробити?

— Напевне, пане.

— Це одначе сполучене з певними терпіннями, Джегорчик.

— Почуття голоду — це щось більше, ніж тільки певні терпіння, пане.

Справа в тім, Джегорчик,

що у нас, у місті, вбито банкіра Джерсона. Вбийника невідомо. Поліційне бюро записало дозріло комуністів. Але ми мусимо крім підозри вказати ще й працю за ці три дні. Нічого й казати, що коли б я був не обірваний, і не голодний, то й то я не дівав би праці, а що вже казати про обірваного волоцюгу, що з жалібними від голоду очима зразу видавався злодієм, який тільки й чигає на добропридбани панські кишені?...

Першу ніч почував я в полі за містом. Другої — не було сил їти за місто і я ліг у брамі чийогось будинку.

"Розбудила мене поліційна стежа, що робила обхід і ловила злодіїв та безробітних.

У поліційному бюро довідався від мене, що я приїздив із іншого степу, безробітний і неграмадянин Злучених Держав іше. Після того мене повели до самого шефа поліційного бюро.

— Джегорчик, чи хочеш добре заробити?

— Напевне, пане.

— Це одначе сполучене з певними терпіннями, Джегорчик.

— Почуття голоду — це щось більше, ніж тільки певні терпіння, пане.

Справа в тім, Джегорчик,

Я боявся й вагався. Тоді шеф цілком змінився.

— Ти знаєш уже забагато, Джегорчик. Отже сумніваюся, чи ти можеш вийти звідси. Це було б смішно навіть, коли б ти вийшов, Джегорчик.

Справа була уже отже вирішена, бо не був же я такий лаявий, щоб не знати, що я дійсно не вийду вже з бюро поліції. А знов же ж — звабила мене фарма, треба правду сказати.

Мені показано місце вбивства, докладно зазнаювано зі справою, розповідено про комуністичну партію, три рази інсценізовано суд, щоб я не помилювався в своїх зізнаннях про справу та про партію. А й ще перед судовою розправою, ви бачили, забрав мене прокурор та ще раз заставив мене півторити всі зізнання, признавши, що не може затвердити на тебе присуду смерті, як на комуніста, що діяв під наказом хоч злочинної, але всеж — ідеї. Смертну кару замінити тобі до смертної в'язниці, ти посиди іше з місяць, а там тебе відпрошуватимуть до іншої в'язниці, якої ти не дойдеш, бо я дам тобі тебе на фарму, щоб ти засну фарму, де в тебе напевне знайдеться дружина, оттакі маленькі крикливі пущьвериночки — Джегорчик?

(Далі буде.)

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ПАСАНТО

ЗЛОЧИНЕЦЬ

Новела про американську справедливість

— Котра година, пане? — запитав він мене, коли я підійшов до віконця.

— Пізна.

— Чи не цікав мене прокурор? — притулив голову до отвору.

— Як на прокурора — це ще зарано, — з'їдливо вколвав я.

— Як зарано? Він мав бути близько, чи зараз по десятій.

— Це ніколи не буває ані перед шестою, ані по шестій. Це є година точна до остньої хвилини.

— Це не може бути. Прокурор мусить бути тут, може вже є. Прошу вас, пане, випустіть мене до прокурора, як тільки він приїде, — благав Джегорчик.

— Я ще не бачив нікого, хто б так спішився вийти з цієї келії, тим паче до прокурора.

Джегорчик швидко почав ходити вузькою продилювою межи стіною та ліжком. Я помітив із задоволенням, що взагалі він почав уподібнюватися споквола до всіх інших в'язнів смертників. Він навіть

